MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ MUISTIO **HE 153/2018 vp**
Luonnonvaraosasto 15.10.2018
Lainsäädäntöneuvos Kirsi Taipale

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta 18.10.2018

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain muuttamisesta (HE 153/2018 vp)

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kestävän metsätalouden määräaikaista rahoituslakia (34/2015; jäljempänä *rahoituslaki*). Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

1. Automaattisesti tehtävät päätökset

Esityksen mahdollistamat automaattisesti tehtävät päätökset koskisivat taimikon varhaishoidon, nuoren metsän hoidon ja terveyslannoituksen tuen myöntämistä ja tuen lopullista määrää koskevaa päätöksentekoa. Koska Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011; jäljempänä *metsäkeskuslaki*) 14 §:ssä säädetään julkisen vallan käyttöön liittyvästä asioiden esittelystä, automaattisesti tehtäviin päätöksiin siirtyminen edellyttää poikkeamista mainitusta metsäkeskuslain säännöksestä. Poikkeuksesta säädettäisiin rahoituslaissa.

Ehdotus liittyy pääministeri Sipilän hallitusohjelman digitalisaatiota koskeviin tavoitteisiin. Automatisoinnin edellyttämät tietojärjestelmämuutokset tehtäisiin valtion talousarvion määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa. Esitys tehostaisi rahoituslain toimeenpanoa ja vapauttaisi metsäkeskuksen työntekijöiden resursseja rutiiniluonteisista tehtävistä muihin vaativampiin tehtäviin ja esimerkiksi asiakaspalveluun.

2. Muutoksenhaku

Rahoituslain muutoksenhakusäännöksen tarkistamistarve on tullut esille eduskunnassa maakuntauudistusta koskevan hallituksen esityksen käsittelyssä (HE 14/2018 vp). Korkein hallinto-oikeus totesi hallintovaliokunnalle 27.4.2018 antamassaan lausunnossa, että hallintolainkäyttölain mukaan hallintotuomioistuimen harkintaan kuuluu, onko päätöksen tehneen viranomaisen kuuleminen asiassa tarpeen. Korkein hallinto-oikeus totesi, ettei kategorisesti kuulemiseen velvoittavaa säännöstä tulisi sisällyttää erityislainsäädäntöön, koska erinäisissä soveltamistilanteissa tällaisesta säännöksestä on lähinnä haittaa (esimerkiksi myöhästyneen valituksen johdosta ei kuulla viranomaista). Lisäksi korkein hallinto-oikeus totesi, että oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun hallinto-oikeuden päätökseen tulisi voida hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta vain sillä edellytyksellä, että korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Rahoituslain

muutoksenhakusäännöstä ehdotetaan tarkistettavaksi korkeimman hallinto-oikeuden lausunnon johdosta.

Todettakoon, ettei valituslupamenettelyn luvanvaraisuus koskisi tuen takaisinperintää, sopimuksen purkamista tai irtisanomista taikka asiamiehelle määrättävää kieltoa. Kyseisissä asioissa muutoksenhaku on kaksivaiheinen eli ensin valitus hallinto-oikeuteen ja sitten korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituslupa tulisi siten kyseeseen tuen myöntämistä ja tuen lopullista määrää koskevissa päätöksissä, joissa muutoksenhaun ensimmäisenä vaiheena olisi oikaisuvaatimusmenettely ja toisena käsittely hallinto-oikeudessa. Esityksen perustuslakiosiossa on viitattu ao. perustuslakivaliokunnan käytäntöön.